

Zbigniew Jarosiński

Analogie, różnice czy antymonie. Z powodu pewnych "kategorii" współczesnego literaturoznawstwa, Jerzy Tynecki, "Prace Polonistyczne" S.XXXI (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 133

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) TYNECKI Jerzy: Analogie, różnice czy antynomie. Z powodu pewnych "kategorii" współczesnego literaturoznawstwa. "Prace Polonistyczne" S. XXXI (1975) s. 235-251.

Autor stawia tezę, że badania historycznoliterackie przece-
niają znaczenie wspólnoty problemowej i podobieństw ideowych, łą-
czących pisarzy, którzy należeli do skłóconych obozów czy genera-
cji literackich. Z tego punktu widzenia przeprowadza namiętną re-
futację prac S.Brzozowskiego, K.Wyki, L.Kołąkowskiego, S.Pigonia,
Z.Stefanowskiej, S.Kołączkowskiego i A.Okońskiej, zarzucając im
arbitralność założeń, grzęźnięcie w pseudoproblematyce, "regresyw-
ną postawę interpretacyjną", synkretyzm, redukcjonizm, mitotwórst-
wo i irracjonalizm. Przy okazji zaatakowany został również egzy-
stencjalizm, strukturalizm, pozytywizm, ergocentryzm i postawa
kontestatorska.

BP/58/65

Z.J.

(II) WALECKI Wacław: Z dziejów osiemnastowiecznej walki o ję-
zyk polski. "Przegląd Humanistyczny" 1975 nr 4 s. 101-105.

Autor omawia intencje, jakie przyświecały Franciszkowi Boho-
molcowi przy wydawaniu w l. 1767-1768 dzieł Kochanowskiego: cho-
dziło mianowicie o dostarczenie współczesnym autorytatywnego wzor-
ca językowego. Do dobrej, starej polszczyzny zachęcał Bohomolec
również w "Rozmowie o języku polskim" (1758), gdzie Kochanowski
jest jednym z protagonistów. Autor wspomina następnie o zbieżnoś-
ciach między renesansowym i oświeceniowym stanowiskiem wobec ła-
ciny i języka rodzimego, a także o zasługach Bohomolca dla wpro-
wadzenia Kochanowskiego do "panteonu narodowej klasycyzności".

BP/58/66

M.P.